

Greet Scheirlynck en Koen Dendauw

Met 65 melkkoeien en een pocketvergister is de energieproductie in evenwicht gebracht met het energiegebruik van het melkveebedrijf en de thuisverwerking.

Aantal koeien:	65
Melkproductie	8700 4,3 3,5
Hoeveelheid land:	30 hectare
Energieproductie:	zonnepanelen, vergister

Koen Dendauw en Greet Scheirlynck zoeken het optimum in de bedrijfsvoering

Energie neutraal melk produceren

Melk produceren gaat bij Koen Dendauw en Greet Scheirlynck uit Sint-Eloois-Winkel hand in hand met energieproductie. Door optimaal gebruik te maken van de mest van de 65 melkkoeien produceert het bedrijf meer dan het verbruik van 60.000 kWh.

tekst **Annelies Debergh**

Achter het bedrijf staat de trekker met schudder al klaar. De geur van vers gemaaid gras met verderop de grazende melkveestapel maakt het plaatje compleet. De 65 melkkoeien van Koen en Greet Dendauw-Scheirlynck uit het West-Vlaamse Sint-Eloois-Winkel krijgen nog dagelijks toegang tot de weiden.

‘Elk jaar zijn er klanten die vragen wanneer de koeien naar buiten gaan’, begint Koen. Hij wijst op de thuisverkoop van hoeveproducten. ‘Met onze nieuwe stal is weidegang niet noodzakelijk, maar voor de klanten is het voelbaar een belangrijk gegeven.’

Energie neutraal produceren

Eind 2011 kozen Koen en Greet ervoor om te investeren in een nieuwe melkvee-

stal. Ook schaften ze een pocketvergister aan om energie uit mest te kunnen produceren. ‘Op de landbouwbeurs Agribex hebben we voor het eerst een mestvergister gezien en ik was meteen overtuigd.’ Het bedrijf was al bekend met energieproductie. Zo lag er een installatie zonnepanelen van tien kilowattpiek voor een jaarproductie van ruim 10.000 kilowattuur elektriciteit met terugdraaiende teller. ‘Door de energiepremie en de evolutie van de elektriciteitsprijzen was energieproductie een goede investering. Ons verbruik lag nog op 60.000 kilowattuur door de melkrobot en de zuivelverwerking. Met een mestvergister kunnen we ons elektriciteitsverbruik nu volledig compenseren’, aldus Koen. Vanwege de investering in een kleine

mest- of pocketvergister kozen Koen en Greet voor een dichte vloer. ‘Met 65 melkkoeien hebben we voldoende mestproductie om een pocketvergister te bevoorraden op voorwaarde dat de mest voldoende vers is. Door gedeeltelijk met een dichte vloer te werken is de emissie van mestgassen beperkt en hebben we genoeg verse mest voor de vergister.’

Beperkt weiden

Achter het voerhek ligt een ondiepe mestkelder van 1,20 meter, tussen de vier rijen ligboxen ligt telkens een dichte vloer. Elke twee uur maakt de mestschuif de vloer schoon. Aan de kopkant ligt ter hoogte van de melkrobot een mestkelder van twee meter diep met rooster-vloer die meteen ook dient als afstort

In de weideperiode kunnen de koeien grazen rondom het bedrijf

voor de mest. 'Het speelwater van de melkrobot gaat bijvoorbeeld bewust niet in dezelfde mestkelder om de mest niet te verdunnen.'

Ook de beweiding is aangepast aan de vergister. Zo hebben de koeien slechts beperkt toegang tot de weiden van 9.00 tot 16.00 uur. 'Zo hebben we nu een mestproductie van vijf kuub per dag, in de winter is dat meer. Dat is voldoende om de mestvergister te bevoorraden.' In periodes van lagere mestproductie wordt soms ook mest van het jongvee bijgevoegd om voldoende aanvoer te hebben richting vergister. 'Doordat alle mest eerst wordt vergist, houd ik meteen ook een egaal restproduct over.'

Of de gewone mest en het vergiste product ook andere resultaten geven in de bemesting, weet Koen Dendauw nog niet. 'Er loopt nu een proef daarmee, maar volgens mij maakt wel of niet vergisten geen verschil uit voor de planten. Ik ervaar wel dat de mest egalier is en daardoor gemakkelijker uitrijdt.'

Na zeven jaar terugverdiend

De energieproductie ligt na nog geen twee jaar elektriciteit produceren al boven het verwachte nettorendement van 54.000 kilowattuur. De investeringskosten lagen op 100.000 euro voor de vergister, externe opslag was al aanwezig op het bedrijf. 'Het rendement ligt nu boven de

Extra foto's

Meer foto's van dit bedrijf vindt u in de Veeteelt-app en op www.veeteelt.nl

Ruim aanbod aan zelfgemaakte zuivelproducten in de hoefwinkel

verwachting. We denken dat we na zes tot zeven jaar de investering hebben terugverdiend.'

Het werken met een vergister bevalt goed na twee jaar praktisch. 'Een dagelijkse controle blijft wel belangrijk. Als er iets misgaat, is het belangrijk om zo snel mogelijk in te grijpen om het vergistingsproces zo min mogelijk te verstoren.'

Door de combinatie met thuisverkoop lag de keuze voor een automatisch melksysteem voor de hand. 'Door te kiezen voor automatisch melken kun je vooral veel vrijer inspelen op de dagelijkse planning. Dat is een sociaal voordeel, maar biedt ook op andere vlakken meer gemak. Die vrijheid past ons wel in de combinatie met de hoefwinkel.'

Gestuurd koeverkeer

Ook over de keuze voor gestuurd koeverkeer bestond geen twijfel. 'We hebben geen omkijken naar de robot. Ophaalkoeien hebben we zelden of nooit, tenzij koeien ziek of kreupel zijn. En vaarzen

hebben we het melken meestal binnen twee dagen aangeleerd.'

Hoewel de veehouders overwogen om diepstrooiselboxen aan te schaffen in combinatie met de dichte vloer, kozen ze er toch niet voor. 'Diepstrooisel leek ons nog beter voor het ligcomfort, maar het extra werk schrikte ons af. Daarom kozen we voor ruime boxen met zachtere matrassen.'

De oude melkveestal herbergt nu alle jongvee vanaf spenen tot einde dracht. Achter de melkrobot is ook een strobox, die weinig wordt gebruikt. 'Met comfortabeler ligboxen hebben we zelden nog koeien voor in de strobox.'

Benen zijn het belangrijkste onderdeel in de fokkerij en daar hamert Koen Dendauw wel op. 'Koeien moeten vlot zijn in de stal. Voor de rest kies ik vooral all-round stieren. Eigenlijk zegt fokkerij me niet zoveel. Dat laat ik liever aan een specialist over.'

Insemineren doet de melkveehouder zelf. Onder meer Bernini, Mobile, Danno

Dagelijks gaat vijf kuub mest in de pocketvergister voor productie van elektriciteit

Het aantal voederplaatsen is beperkt en past in het kader van gestuurd koevoer naar de melkrobot

en Snowfever zitten in het inseminatievat. 'Ik heb de voorkeur voor complete stieren die allround goed in elkaar zitten.' Een minderheid van de koeien heeft nog een roodbontvel. 'Alles draait om cijfers. Koeien die goed produceren, blijven lopen, koeien die minder goed scoren, gaan eruit.'

De melkproductie van de 65 melkkoeien ligt op 8700 kg melk met 4,3% vet en 3,5% eiwit en wordt gerealiseerd op een

gemengd rantsoen van hoofdzakelijk gras en mais, aangevuld met bierbostel en witlofwortelen. In de melkrobot krijgen de koeien twee krachtvoersoorten die het rantsoen compleet maken.

Met dertig hectare land in gebruik voor 11 hectare mais, 1,5 hectare aardappelen voor thuisverkoop en voor de rest gras is het bedrijf intensief in opzet. 'Grond is een moeilijke factor in deze regio', zegt Koen en wijst op de dichtbevolkte omge-

ving. Maar beperkingen brengen ook kansen in beeld. Zo halen de veehouders meerwaarde uit de thuisverwerking van melk tot zuivelproducten, de rest van de melk gaat naar de zuivelcoöperatie. 'Mijn ouders deden al aan hoeveverkoop', gaat Koen verder. Greet nam die activiteit over en bouwde de thuisverkoop van aardappelen, boter en andere melkproducten als yoghurt en platte kaas of kwark verder uit met roomijsproductie en ijstaarten. Het bedrijf is goed georganiseerd om de arbeid zo veel mogelijk met één man rond te zetten. Koen neemt alle arbeid rondom de koeien op zich, zijn vrouw Greet regelt de thuisverkoop en de zuivelproductie.

Tussen de ligboxen ligt een dichte vloer met mestschuif

Klantcontact brengt voldoening

De bedrijfsvoering is zoveel mogelijk op de beschikbare productiefactoren afgestemd. 'Hoevezuivel en thuisverkoop zijn niet de gemakkelijkste weg om meerwaarde te creëren.' Koen en Greet verwijzen onder meer naar de wetgeving die komt kijken bij het zelf verwerken van zuivel en de extra arbeid. Klanten voor de hoevezuivel rijden tijdens het gesprek af en aan. 'Maar het dagelijkse contact met onze klanten geeft wel voldoening. Mensen tonen ook echt interesse voor wat je doet en voor hoe het eraan toegaat op een melkveebedrijf.' Of groei ook nog een optie is op dit bedrijf? Die vraag beantwoorden de veehouders nuchter. 'We kijken eigenlijk niet naar uitbreiden', antwoordt Koen. 'Meer koeien betekent extra kosten. Dan komen vragen over mestafzet en ruwvoederwinning om de hoek kijken. Meer koeien is om die reden niet verstandig.' Hij besluit: 'We willen het liever binnen onze schaal zo goed mogelijk doen.' |